

ประวัติของขลุ่ยรีคอร์เดอร์

ขลุ่ยรีคอร์เดอร์ เป็นเครื่องดนตรีที่จัดอยู่ในตระกูลเครื่องลมไม้ชนิดที่ไม่มีลิ้น ซึ่งมีอายุเก่าแก่กว่าเครื่องดนตรีประเภทอื่นๆ พัฒนาการมาจากกระดูกสัตว์หรือเขากวางที่เป็นท่อนกลวง หรือไม้ก็ปล้องไม้ไผ่ที่นำมาเจาะรูแล้วเป่าให้เกิดเสียงต่างๆ วัตถุเหล่านี้เป็นต้นกำเนิดของเครื่องเป่าลมไม้ เสียงที่เกิดขึ้นจากการเป่ารูปากนกแก้ว หรือบางครั้งก็เรียกลักษณะคล้ายปากเป่านกหวีด

(อรุณา อัญญาวัชร : 2545 : 3)

ขลุ่ยรีคอร์เดอร์ เป็นเครื่องดนตรีที่มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนานกว่าพันปี มีต้นกำเนิดในทวีปยุโรป จากการศึกษาของนักประวัติศาสตร์และนักดนตรีวิทยาต่างๆ มีหลักฐานว่า ขลุ่ยรีคอร์เดอร์ ถูกสร้างขึ้นราวตอนปลายศตวรรษที่ 14 โดยมีหลักฐานที่ปรากฏเรียกเครื่องดนตรีแบบนี้ว่า ขลุ่ยรี-คอร์เดอร์ จากหลักฐานบันทึกเก่าแก่ที่สุดในปี ค.ศ.1388 ของ **Henry Earl of Derby** ซึ่งเรียกเครื่องดนตรีนี้ว่า **Fisula Normie Ricodo (A Pipe called a Memento)** ซึ่งหมายถึง “เครื่องดนตรีที่เป็นท่อ เรียกว่าเครื่องดนตรีแห่งความระลึกถึง” แต่อย่างไรก็ตาม เครื่องดนตรีในยุคนี้แน่นอนว่าจะถูกเรียกว่า ฟลูต โดยเฉพาะคำว่า ฟลูต ได้ถูกเรียกเครื่องดนตรีแบบนี้ที่เรียกว่าขลุ่ย ซึ่งมีทั้งแบบเป่าแนวตั้ง (Vertical Flute) และแบบเป่าแนวขวาง (Transverse Flute) และกล่าวได้ว่า ประเทศที่ให้กำเนิดขลุ่ย

รีคอร์เดอร์ก็คือประเทศอังกฤษ (ดวงกมล นัตรบุญลือเดช : 2551 : 3)

ขลุ่ยรีคอร์เดอร์ เป็นเครื่องดนตรีที่นิยมมากที่สุดในยุคเรเนสซองส์ (Renaissance 1400-1600) และบาโรก (Baroque 1600-1750) ซึ่งแต่ละบทเพลงได้ถูกประพันธ์ไว้โดยนักประพันธ์ในยุคนั้น เช่น เฮนรี เพอเซล (Henry Purcell) บาค (Bach) ฮันเดล (Handel) ต่อมาในยุคคลาสสิกจึงหมดความนิยมลง แต่อย่างไรก็ตาม มีช่างผลิตเครื่องดนตรีคนหนึ่งที่มีชื่อว่า Arnold Dolmetsch ได้ฟื้นฟูขลุ่ยรีคอร์เดอร์นี้ขึ้นมาใหม่ในปี ค.ศ.1919 ทำให้ขลุ่ยรีคอร์เดอร์กลับมาได้รับความนิยมอีกครั้งหนึ่ง

นอกจากชื่อที่เรียกรีคอร์เดอร์ที่แตกต่างไปแล้วคำว่ารีคอร์เดอร์ยังมีความหมายหลายประการ ดังเช่นกล่าวว่า รีคอร์เดอร์มีที่มาจากการที่ขลุ่ยชนิดนี้มีเสียงหรือร้องได้คล้ายนก (To sing like a bird) ปรากฏหลักฐานในคริสต์ศตวรรษที่ 16 ซึ่งมาจากภาษาเชิงกวี ที่มักเปรียบเทียบเสียงร้องของนกกับสิ่งต่างๆ โดยเฉพาะในการขับร้องกลุ่มแมดริกัล (**madrigal**) { เป็นเพลงร้องประสานเสียงประเภทเพื่อความบันเทิง (ไม่ใช่ทางศาสนา) ร้องโดยไม่ต้องใช้เครื่องดนตรีกล่อประกอบ โดยแต่งอยู่ในลักษณะคาทอลิก } ได้รับความนิยมในช่วงศตวรรษที่สิบสี่ถึงสิบเจ็ด ปกติเพลงแมดริกัลจะใช้เสียงร้องหนึ่งคนต่อหนึ่งแนวทำนอง : <http://th.e-music.net/> }

ดังเช่นกวีที่กล่าวว่า “Then tune to us, sweet bird, thy shill recorder” หรือในบางครั้งคำว่า รีคอร์เดอร์อาจจะหมายถึงเสียงของนกหวีดที่เลียนเสียงร้องของนกหรือนกหวีดที่สร้างขึ้นเพื่อทำเสียงร้องของนก หรือแนวคิดที่ได้รับการสนับสนุนจากนักประวัติศาสตร์ดนตรีว่า รีคอร์เดอร์มีที่มาจากคำที่มีความหมายว่า บันทึกไว้เพื่อที่จะสามารถจำได้ต่อมาภายหลัง “To write down something in orderb that it can be later” และมีหลักฐานในการศึกษาทางภาษาศาสตร์ (บุญลิตา ภักดีกิจ: 2545:112)

จากการศึกษารากศัพท์ที่มาจากคำว่ารีคอร์เดอร์ คำนี้ในภาษาละตินคือ Recordari ซึ่งมีความหมายว่า การคิดถึง ความทรงจำ การจำได้ และในภาษาอิตาลี คำว่า Recordo มีความหมายคล้ายกันว่า ความทรงจำ การเก็บรักษา บันทึกความจำ เครื่องหมายของมิตรภาพ และอาจจะเป็นข้อสรุปที่มาและความหมายของคำนี้ (บุญลิตา ภักดีกิจ: 2545:112)

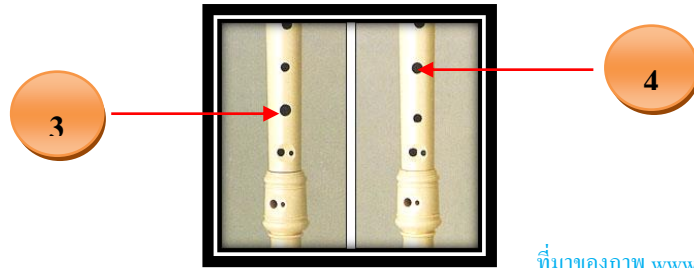
ขลุ่ยรีคอร์เดอร์ แต่เดิมเป็นท่อนเดี่ยว จนในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 17 จึงได้มีขลุ่ยไม้คู้ ของ ฮ็อตเตอเรรี (Chong Hot tetere) ช่างในกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ได้สร้างเป็น 3 ท่อน เช่นปัจจุบัน ขนาดของรีคอร์เดอร์และระดับเสียงก็เช่นกัน รีคอร์เดอร์ได้ถูกสร้างให้มีขนาดแตกต่างกันมากมายตามระดับเสียง จนปัจจุบันมีเครื่องดนตรีในตระกูลรีคอร์เดอร์ถึง 6 แบบ รวมถึงลักษณะบริเวณช่องปากของรีคอร์เดอร์ที่พัฒนามาจากแบบปากแบนมาเป็นแบบปากนกหวีดในปัจจุบัน

ขลุ่ยรีคอร์เดอร์ จัดเป็นเครื่องดนตรีในตระกูลลมไม้ และเมื่อจัดแบ่งตามทำทางในการปฏิบัติ ขลุ่ยรีคอร์เดอร์จัดอยู่ในตระกูลเครื่องเป่าแบบแนวตั้ง (End-Blown Flute or Vertical Flute) ซึ่งแตกต่างไปจากฟลูตที่เป่าแบบแนวขวาง (Side-Blown Flute or Transverse Flute) มีรูปแบบ

เช่นเดียวกับนกหวีด ที่เกิดเสียงจากการใช้ลมผ่านทางช่องปาก มีรูที่จะใช้นิ้วปิด 7 รู เพื่อไล่ระดับเสียง และรูที่ 8 จะเป็นรูที่สามารถเปลี่ยนระดับเสียงสูงและเสียงต่ำได้

ระบบนิ้วของขลุ่ยรีคอร์เดอร์มีด้วยกัน 2 ระบบคือ ระบบบาโรก (Baroque Fingering) และระบบเยอรมัน (German Fingering) โดยทั้ง 2 ระบบนี้ จะมีความแตกต่างกันที่โน้ตตัวฟา(F) เพราะมีลักษณะการใช้นิ้วแตกต่างกัน

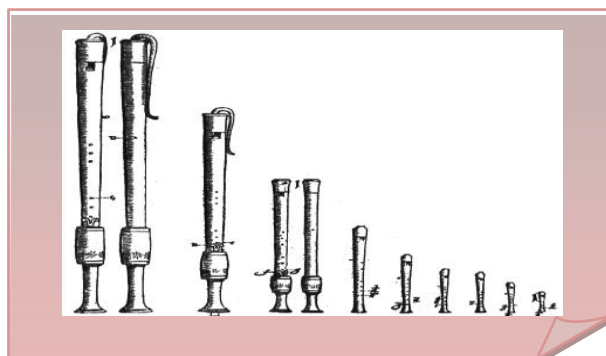

ที่มาของภาพ www.recorder.com/

ความแตกต่างระหว่าง Baroque และ German Fingering

จากรูปข้างต้น ด้านซ้ายมือคือ Baroque Fingering และด้านขวามือคือ German Fingering หากสังเกตจะพบความแตกต่างคือ ด้านซ้ายมือ ณ ตำแหน่งที่ 3 รูที่เจาะไว้ทางซ้ายมือจะใหญ่กว่าทางขวามือ ขณะที่ ณ ตำแหน่งที่ 4 รูที่เจาะไว้ทางซ้ายมือจะเล็กกว่าทางขวามือ

ขลุ่ยรีคอร์เดอร์ เป็นเครื่องดนตรีที่มีความไพเราะนุ่มนวล มีลักษณะเป็นท่อน รูปทรงกรวย มี 3 ท่อน และหลายขนาดตามระดับเสียง แต่ที่นำมาใช้ตามแบบฝึกนี้อยู่ในระดับเสียงโซปราโน ซึ่งนับเป็นเครื่องดนตรีขั้นพื้นฐานที่นำมาเรียนในเบื้องต้น เนื่องจากง่ายต่อการฝึก ราคาถูก คุณภาพของเสียงสามารถบรรเลงและแสดงออกถึงความงามทางดนตรีได้อย่างวิเศษยิ่ง นับว่ามีเสน่ห์มากและเป็นพื้นฐานในการนำไปสู่ในการฝึกเครื่องดนตรีประเภทอื่นได้ (อรุณา อัญญะวัชร : 2547 : 2)

ที่มาของภาพ www.recorder.com/

ภาพวิวัฒนาการและลักษณะของขลุ่ยรีคอร์เดอร์ชนิดต่างๆ

ประเภทของขลุ่ยรีคอร์เดอร์

ขลุ่ยรีคอร์เดอร์ มีหลายระดับเสียง ได้ลงมาตั้งแต่ขนาดเล็กสุด ลดหลั่นจากเสียงต่ำที่มีขนาดใหญ่สุด จนถึงเสียงสูงที่มีขนาดเล็กสุด โดยทั่วไปมีทั้งหมด 10 ระดับเสียง ในปัจจุบันมีเพียง 6 ระดับเสียงที่นำมาใช้บรรเลง จำแนกได้ ดังนี้

1. รีคอร์เดอร์ระดับเสียง โซปราโนโน (Sopranino)

มีขนาดเล็กสุดในตระกูลรีคอร์เดอร์มีระดับเสียงสูงที่สุดในตระกูล มีความยาวประมาณ 24 เซนติเมตรหรือยาวเพียง 9 นิ้ว นิยมค่อนข้างน้อย มีช่วงเสียงอยู่ที่ F2 – G4

ตัวเล็ก เสียงแหลมสูง
แต่ไม่ค่อยนำมาเป่า เพราะ
วางนิ้วเป่าค่อนข้างยาก

ที่มาของภาพ www.recorder.com/

2. รีคอร์เดอร์ระดับเสียง โซปราโน (Soprano/Descant)

มีขนาดใหญ่กว่าโซปราโนโน นิยมนำมาใช้ฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลชั้นพื้นฐาน นิยมบรรเลงแนวทำนอง มีระดับเสียงค่อนข้างสูง มีความยาวประมาณ 31 เซนติเมตร หรือยาว 12.5 นิ้ว มีช่วงเสียงอยู่ที่ C2 – D4

ระดับเสียงเดสคานท์(Descant)
ประเทศอังกฤษ ใช้คำนี้เรียก
แทนคำว่า โซปราโน

ที่มาของภาพ www.recorder.com/

3. รีคอร์เดอร์ระดับเสียง อัลโต หรือ เทรีบเบิล(Alto/Treble)

เป็นรีคอร์เดอร์ที่มีระดับเสียงต่ำกว่าโซปราโน 5 ระดับเสียง นิยมใช้บรรเลงคู่กับรีคอร์เดอร์ระดับเสียงโซปราโน ที่เรียกการบรรเลงแบบ ดุเอ็ต (Duet) ตามปกติจะมีขนาดความยาวประมาณ 47 เซนติเมตร หรือประมาณ 18.5 นิ้ว หรือยาวเป็นสองเท่าของรีคอร์เดอร์ระดับเสียงโซปราโน นักประพันธ์ในยุคบาโรก เช่น บัค, แชนเดล, หรือเฟอร์เชล ได้ประพันธ์บทเพลง โซนาตา (Sonata)* ไว้สำหรับอัลโตรีคอร์เดอร์ มีช่วงเสียงอยู่ที่ F1 – G3

ประเทศอังกฤษ ใช้คำว่า เทรีบ-เบิล (Treble) เรียกแทนคำว่า อัลโต

ที่มาของภาพ www.recorder.com/

*โซนาตา (Sonata) เป็นประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับเดี่ยวเครื่องดนตรี เช่น Piano sonata ก็คือบทเพลงที่ใช้สำหรับเดี่ยวเปียโน หรือ Violin Sonata ก็เป็นบทเพลงที่ใช้สำหรับเดี่ยวไวโอลิน อนึ่งเพลงเดี่ยวสำหรับเครื่องดนตรีที่ไม่ใช่เปียโนจะมีเครื่องดนตรีบรรเลงประกอบ (Accompaniment) ซึ่งมักจะเป็นเปียโน โซนาตา เป็นภาษาอิตาลีและมาจากคำละตินว่า โซนาร (Sonare) ที่หมายความว่าเสียง (Sound) ในความหมายว่าบรรเลง (<http://th.wikipedia.org/wiki/>)

4. รีคอร์เดอร์ระดับเสียง เทเนอร์(Tenor)

เป็นรีคอร์เดอร์ที่มีระดับเสียงต่ำกว่าระดับเสียงอัลโต นิยมใช้ผสมวงรีคอร์เดอร์ ตามปกติมีขนาดความยาวประมาณ 64 เซนติเมตร หรือยาวประมาณ 25 นิ้ว หรือยาวเป็นสองเท่าของรีคอร์เดอร์ระดับเสียงโซปราโน มีช่วงเสียงอยู่ที่ C1 – D3

ตัวเล็ก เสียงแหลมสูง แต่ไม่ค่อยนำมาเป่า เพราะวางนิ้วเป่าค่อนข้างยาก

ที่มาของภาพ www.recorder.com/

5. รีคอร์เดอร์ระดับเสียง เบส(Bass)

เป็นรีคอร์เดอร์ที่มีระดับเสียงต่ำ มีขนาดใหญ่อ้วน นิยมใช้ผสมวงรีคอร์เดอร์ ตามปกติมีขนาดความยาวประมาณ 94 เซนติเมตร หรือยาวประมาณ 36 นิ้ว หรือยาวเป็นสองเท่าของรีคอร์เดอร์ระดับเสียงอัลโต มีช่วงเสียงอยู่ที่ F1 – G2

รีคอร์เดอร์ระดับเสียงเบสที่ใช้เป่าในปัจจุบันนี้เป็นรีคอร์เดอร์แบบใหม่ ซึ่งมีที่ปากเป่าแบบรีคอร์เดอร์ปกติ ซึ่งได้ถูกพัฒนาให้ง่ายต่อการเก็บรักษา แต่เดิมจะเป็นปากเป่าต่อท่อมาเสียบต่อจากตัวรีคอร์เดอร์ หรือที่เรียกว่า ครุก(Crook) ดังภาพ

ภาพที่ 1

ภาพที่ 2

ที่มาของภาพ www.recorder.com/

6. รีคอร์เดอร์ระดับเสียง คอนทราเบส(Contra Bass)

เป็นรีคอร์เดอร์ที่มีระดับเสียงต่ำที่สุด ไม่นิยมใช้ พบได้ค่อนข้างน้อย ตามปกติมีขนาดความยาวประมาณ 100 เซนติเมตรขึ้นไป หรือยาวประมาณ 49 นิ้ว

ที่มาของภาพ www.recorder.com/

ภาพเปรียบเทียบลักษณะของขลุ่ยรีคอร์เดอร์ชนิดต่างๆ

รู้ไว้ใช้ว่า..

TINY GARKLIEN RECORDER

รีคอร์เดอร์ชนิดหนึ่งที่มีขนาดเล็ก มีเสียงสูงกว่าโซปราโน รีคอร์เดอร์ ปัจจุบันไม่นิยมนำมาบรรเลงรวมวงเท่าใดนัก

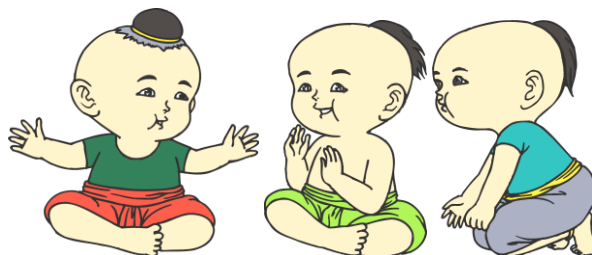

What is it?
ขลุ่ยยักษ์เหรอ?

ผู้หญิงในภาพเป็นชาวฮอลแลนด์ได้ประดิษฐ์ รีคอร์เดอร์ขนาดใหญ่พิเศษ เรียกว่า
SUB CONTRA- BASS RECORDER

ที่มาของภาพ www.recorder.com/

ส่วนประกอบของขลุ่ยรีคอร์เดอร์

ขลุ่ยรีคอร์เดอร์มีส่วนประกอบด้วยกัน 3 ส่วน ดังนี้

1. ส่วนหัว(Head joint) เป็นส่วนปากเป่าที่ทำให้กำเนิดเสียง

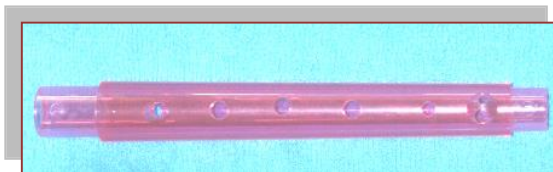

ที่มาของภาพ เสกสรรค์ โสคติยว. แบบฝึกเสริมทักษะขลุ่ยรีคอร์เดอร์, 2552

ขลุ่ยรีคอร์เดอร์ มีรูปแบบการผลิตเสียงเช่นเดียวกับนกหวีดคือ บริเวณปากเป่านั้นจะทำเป็นช่องเป่าลม หรือที่เรียกกันในภาษาอังกฤษว่า วินเวย์(Wind Way) ซึ่งแต่เดิมเกิดจากการนำเอาดาบหรือจุก(Fipple) มาอุดต่อพร้อมทั้งทำช่องลม ต่อมาพัฒนามาเป็นปากเป่าคล้ายนกหวีด ซึ่งปากเป่านี้ช่วยให้ผู้เป่าสามารถที่จะเป่าลมนั้นพุ่งเข้าไปกระทบกับปากนกแก้วหรือเลเบียม(Labium) ได้ดีลมที่เป่าเข้ามาในช่องลมจะกระทบกับส่วนแหลมของปากนกแก้ว ทำให้อากาศสั่นสะเทือนเป็นคลื่นเสียงที่เรียงตัวกันในท่อ แล้วเกิดเป็นระดับเสียงต่างๆ

ท่อของขลุ่ยรีคอร์เดอร์มีรูปร่างแบบทรงกรวย (Conical Bore) เริ่มจากส่วนปลายของปากลงมาส่วนปลายท่อจะค่อยๆ สอบลลง และแคบสุดบริเวณปลายของขลุ่ยรีคอร์เดอร์

2. ส่วนกลาง (Middle joint) เป็นส่วนที่ทำให้เสียงออกมาเป็นระดับเสียงต่ำและเสียงสูงโดยการใช้นิ้วเป็นตัวไล่ระดับเสียงสูง-ต่ำ

ที่มาของภาพ ประหยัด อบอุ่น. แบบฝึกเสริมทักษะขลุ่ยรีคอร์เดอร์, 2560

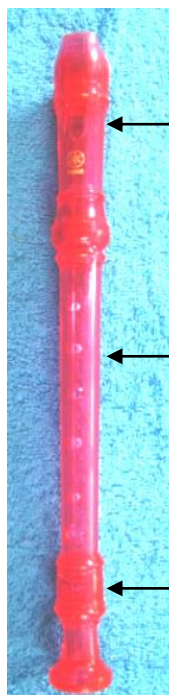
3. ส่วนท้าย (Foot joint) เป็นส่วนที่ทำให้เสียงออกมาเป็นระดับเสียงสูงและเสียงต่ำ แต่ส่วนนี้จะ มีทักษะการเป่าที่ยากกว่าส่วนกลางเล็กน้อย และสามารถปรับหมุนได้ตามระดับความสั้น-ยาว ของนิ้วก้อย

ที่มาของภาพ ประหยัด อบอุ่น. แบบฝึกเสริมทักษะขลุ่ยรีคอร์เดอร์, 2560

ภาพส่วนประกอบของขลุ่ยรีคอร์เดอร์

รูปด้านหน้า

ส่วนหัว
(Head joint)

ส่วนกลาง
(Middle joint)

ส่วนท้าย
(Foot joint)

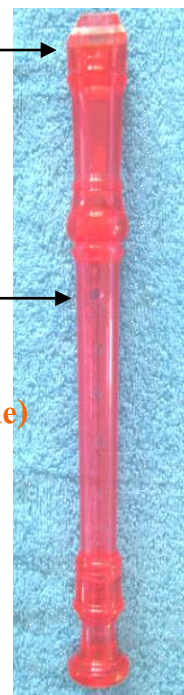
รูปด้านข้าง

ปากเป่า
(Mouth piece)

ช่องวางนิ้ว
หัวแม่มือซ้าย
(Left Thumbhole)

รูปด้านหลัง

ที่มาของภาพ ประหยัด อบอุ่น. แบบฝึกเสริมทักษะขลุ่ยรีคอร์เดอร์, 2560

หลักการเลือกซื้อขลุ่ยรีคอร์เดอร์ (Recorder)

ขลุ่ยรีคอร์เดอร์ จะมีขนาดที่แตกต่างกัน แต่โดยทั่วไปขนาดที่นิยมซื้อคือ ขลุ่ยรี-คอร์เดอร์ ระดับเสียงโซปราโน (Soprano) มีขนาดความยาวประมาณ 30 เซนติเมตร ทำด้วยพลาสติกหรือไม้ ขลุ่ยรีคอร์เดอร์ที่ทำด้วยพลาสติกจะมีราคาถูกกว่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์ที่ทำด้วยไม้

ขลุ่ยรีคอร์เดอร์ มีด้วยกัน 2 ระบบ คือ ระบบบาไรคและระบบเยอรมัน ก่อนเลือกซื้อควรสังเกตระดับเสียงของตัวเครื่องดนตรีให้ดีก่อนทุกครั้ง โดยดูที่ตัวเครื่องหรือฉลากที่แนบมา ถ้าไม่มีบอกให้ลองเป่าเสียงฟ้าของทั้ง 2 ระบบ และฟังความแตกต่างของเสียง ทางเลือกที่ดีที่สุดสำหรับการฝึกเล่นขลุ่ยรีคอร์เดอร์เบื้องต้น แนะนำให้ใช้ขลุ่ยรีคอร์เดอร์ที่ทำด้วยพลาสติกก่อน เมื่อเกิดความชำนาญแล้วจึงเปลี่ยนมาใช้ขลุ่ยรีคอร์เดอร์ที่ทำด้วยไม้ เพราะจะได้คุณภาพเสียงที่ดีกว่า (ดวงกมล นัฏฐบุญลิขิต : 2551 : 4)

โดยทั่วไปขลุ่ยรีคอร์เดอร์จะมีรูบังคับเสียงจำนวน 8 รู

ที่มาของภาพ www.recorder.com/

การดูแลรักษาขลุ่ยรีคอร์เดอร์

ประโยชน์ในการดูแลรักษาเครื่องดนตรี

1. เพื่อยืดอายุการใช้งานเครื่องดนตรี
2. เครื่องดนตรีสะอาดไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

หลังจากการเล่นหรือใช้งาน ผู้เล่นควรปฏิบัติดังนี้

1. นำขลุ่ยซึ่งส่วนมากทำด้วยพลาสติกไฟเบอร์กลาสล้างด้วยน้ำอุ่นโดยผสมน้ำสบู่อ่อนๆหรือล้างด้วยน้ำสะอาดทุกครั้งหลังการใช้งาน

ที่มาของภาพ ประหยัด อบอุ่น. แบบฝึกเสริมทักษะขลุ่ยรีคอร์เดอร์, 2560

2. การต่อประกอบหรือดึงข้อต่อขลุ่ยรีคอร์เดอร์ควรถอดข้อต่อด้วยการค่อยๆ หมุนออกตามเข็มนาฬิกา ท่อนส่วนหัว(Head Joint) ที่ล้างสะอาดแล้วเช็ดด้วยผ้านุ่มที่สะอาดให้แห้ง ห้ามใช้การ สะบัดให้แห้งเพราะขลุ่ยรีคอร์เดอร์อาจแยกหลุดออกจากกัน หล่นแตกได้ง่าย

ที่มาของภาพ ประหยัด อบอุ่น. แบบฝึกเสริมทักษะขลุ่ยรีคอร์เดอร์, 2560

3. การทำความสะอาดเช็ดด้วยผ้าที่นุ่มที่ส่วนกลาง(Middle Joint) และส่วนท้าย (Foot Joint) ด้วยวิธีการถอดข้อต่อออกจากกัน อาจจะใช้ไม้หรือแท่งพลาสติก ทำความสะอาดสอดผ้าเช็ดข้างในตัวขลุ่ยให้สะอาด

ที่มาของภาพ ประหยัด อบอุ่น. แบบฝึกเสริมทักษะขลุ่ยรีคอร์เดอร์, 2560

4. เมื่อเห็นว่าแห้งดีแล้วควรทาวาสลินที่บริเวณข้อต่อต่างๆ เพื่อให้ข้อต่อง่ายต่อการประกอบเข้าด้วยกัน และไม่แน่นเกินไปเมื่อถอดทำความสะอาด

ที่มาของภาพ ประหยัด อบอุ่น. แบบฝึกเสริมทักษะขลุ่ยรีคอร์เดอร์, 2560

5. ควรเก็บใส่ซองหรือกล่องที่มากับตัวเครื่องให้เป็นระเบียบโดยวางไว้บริเวณ
ไม่ตกหล่น

ที่มาของภาพ ประหยัด อบอุ่น. แบบฝึกเสริมทักษะขลุ่ยรีคอร์เดอร์, 2560

รู้ไว้ใช้ว่า..

รีคอร์เดอร์แบบมือเดียว (ที่มาของภาพ www.recorder.com/)

รู้หรือเปล่าว่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์ยังมีชนิดที่วางนิ้วด้วยมือข้างเดียว โดยใช้ลิมนิ้ว
กด และมีความสวยงามด้วย เรียกว่ารีคอร์เดอร์แบบมือเดียว

กิจกรรมฝึกปฏิบัติ 1.1

เรื่อง ประวัติของขลุ่ยรีคอร์เดอร์

ชื่อ..... นามสกุล..... เลขที่..... ชั้น.....

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 1. บอกประวัติความเป็นมาของขลุ่ยรีคอร์เดอร์ได้

2. บอกประเภทขลุ่ยรีคอร์เดอร์ได้

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ขลุ่ยรีคอร์เดอร์ จัดอยู่ในเครื่องดนตรีสากลประเภทใด

.....

2. ขลุ่ยรีคอร์เดอร์ สร้างขึ้นในช่วงใด และประดิษฐ์ขึ้นในประเทศใด

.....

3. จงบอกลักษณะโดยทั่วไปของขลุ่ยรีคอร์เดอร์

.....

4. ประเภทของของขลุ่ยรีคอร์เดอร์ จำแนกได้ ดังนี้

1.....2.....3.....

4.....5.....6.....

5. ขลุ่ยรีคอร์เดอร์ ชนิดใดที่นิยมนำมาใช้ฝึกทักษะการเป่าขั้นพื้นฐาน

.....

สรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้

รอบรู้เกิน.....ข้อ ผ่าน ☐

ต่ำกว่า.....ข้อ ควรปรับปรุง ☐

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

กิจกรรมฝึกปฏิบัติ 1.2

เรื่อง ส่วนประกอบขลุ่ยรีคอร์เดอร์

ชื่อ..... นามสกุล..... เลขที่..... ชั้น.....

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง บอกส่วนประกอบของขลุ่ยรีคอร์เดอร์ได้

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกส่วนประกอบขลุ่ยรีคอร์เดอร์

1. เรียกว่า.....
2. เรียกว่า.....
3. เรียกว่า.....
4. ส่วนที่ลูกศรชี้เรียกว่า.....
5. เรียกว่า.....

สรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้

รอบรู้เกิน.....ข้อ ผ่าน ☐

ต่ำกว่า.....ข้อ ควรปรับปรุง ☐

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

กิจกรรมฝึกปฏิบัติ 1.3

เรื่อง การดูแลรักษาขลุ่ยรีคอร์เดอร์

ชื่อ..... นามสกุล..... เลขที่..... ชั้น.....

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รู้จักวิธีการดูแลและเก็บรักษาขลุ่ยรีคอร์เดอร์

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ประโยชน์ในการทำความสะอาดเครื่องดนตรีคือ

.....

2. การทำข้อต่อด้วยวาสลินเพื่อเหตุผลใด

.....

3. การต่อประกอบหรือดัดข้อต่อขลุ่ยรีคอร์เดอร์ควรปฏิบัติอย่างไร

.....

4. การเช็ดทำความสะอาดหลังจากการล้างให้เช็ดด้วยอะไร

.....

5. ถ้าไม่มีส่วนประกอบใดของขลุ่ยรีคอร์เดอร์ ไม่สามารถเป่าออกเสียงได้

.....

สรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้

รอบรู้เกิน.....ข้อ ผ่าน ☐

ต่ำกว่า.....ข้อ ควรปรับปรุง ☐

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

เฉลยกิจกรรมฝึกปฏิบัติ 1.1

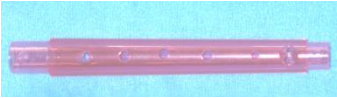
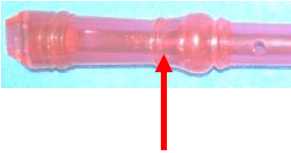

1. ขลุ่ยรีคอร์เดอร์ จัดอยู่ในเครื่องดนตรีสากลประเภทใด
เครื่องเป่าลมไม้ชนิดที่ไม่มีลิ้น
2. ขลุ่ยรีคอร์เดอร์ สร้างขึ้นในช่วงใด และประดิษฐ์ขึ้นในประเทศใด
ปลายศตวรรษที่ 14 ในประเทศอังกฤษ
3. จงบอกลักษณะโดยทั่วไปของขลุ่ยรีคอร์เดอร์
มีลักษณะเป็นท่อ รูปทรงกรวย มี 3 ท่อน
4. ตระกูลของขลุ่ยรีคอร์เดอร์ จำแนกได้ ดังนี้

1. โซปราโนโน	2. โซปราโน	3. อัลโต
4. เทเนอร์	5. เบส	6. คอนทราเบส
5. ขลุ่ยรีคอร์เดอร์ ชนิดใดที่นิยมนำมาใช้ฝึกทักษะการเป่าขั้นพื้นฐาน
โซปราโน

เฉลยกิจกรรมฝึกปฏิบัติ 1.2

1. เรียกว่า **ส่วนหัว (Head Joint)**
2. เรียกว่า **ส่วนท้าย (Foot Joint)**
3. เรียกว่า **ส่วนกลาง (Middle Joint)**
4. เรียกว่า **รูวางนิ้วหัวแม่มือซ้าย (Left Thumbhole)**
5. เรียกว่า **ปากเป่า (Mouth Piece)**

เฉลยกิจกรรมฝึกปฏิบัติ 1.3

1. ประโยชน์ในการทำความสะอาดเครื่องดนตรีคือ
เพื่อยืดอายุการใช้งานเครื่องดนตรี และไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้เล่น
2. การทำข้อต่อด้วยวาสลินเพื่อเหตุผลใด
ง่ายต่อการถอดประกอบไม่ให้น้ำมันเกินไป
3. การต่อประกอบหรือดึงข้อต่อขลุ่ยรีคอร์เดอร์ควรปฏิบัติอย่างไร
ต่อประกอบหรือดึงข้อต่อด้วยการค่อยๆ หมุนตามเข็มนาฬิกา
4. การเช็ดทำความสะอาดหลังจากการล้างให้เช็ดด้วยอะไร
ผ้าที่นุ่มสะอาด
5. ถ้าไม่มีส่วนประกอบใดของขลุ่ยรีคอร์เดอร์ ไม่สามารถเป่าออกเสียงได้
ส่วนหัว (Head Joint)

แบบทดสอบหลังเรียน แบบฝึกทักษะที่ 1

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว
2. เวลาที่ใช้ทำแบบทดสอบ 5 นาที คะแนนเต็ม 5 คะแนน

1. รีคอร์เดอร์ เป็นเครื่องดนตรีสากลประเภทใด

ก. เครื่องเป่าทองเหลือง	ข. เครื่องเป่าลมไม้
ค. เครื่องสาย	ง. เครื่องคีย์บอร์ด
2. ชนชาติใดที่คิดค้น รีคอร์เดอร์ เป็นชาติแรก

ก. เยอรมัน	ข. อิตาลี
ค. อังกฤษ	ง. เบลเยียม
3. รีคอร์เดอร์ ชนิดใดที่นิยมนำมาใช้ฝึกเป่า

ก. โซปราโนโน	ข. โซปราโน
ค. อัลโต	ง. เทเนอร์
4. รีคอร์เดอร์ในข้อใดที่มีระดับเสียงต่ำที่สุด

ก. เบส	ข. อัลโต
ค. เทเนอร์	ง. โซปราโน
5. โดยทั่วไปรีคอร์เดอร์มีรูปร่างคล้ายเสียงทั้งหมดกี่รู

ก. 6 รู	ข. 7 รู
ค. 8 รู	ง. 9 รู

6. หมายถึงข้อใด

ก. Head Joint	ข. Middle Joint
ค. Foot Joint	ง. Mouth Joint

7. หมายถึงข้อใด

ก. Head Joint	ข. Middle Joint
ค. Foot Joint	ง. Mouth Joint

8. หมายถึงข้อใด

ก. Head Joint	ข. Middle Joint
ค. Foot Joint	ง. Mouth Joint

9. เมื่อเลิกใช้งานขลุ่ยรีคอร์เดอร์แล้ว สิ่งแรก ที่ควรปฏิบัติควรทำอย่างไร

ก. สะบัดน้ำลาย	ข. เช็ดด้วยผ้า
ค. ล้างด้วยน้ำสะอาด	ง. ทาขี้ต่อด้วยวาสลีน

10. ข้อต่อต่างๆของขลุ่ยรีคอร์เดอร์เมื่อทำความสะอาดเสร็จควรปฏิบัติอย่างไร

ก. ใส่น้ำมันหล่อลื่น	ข. ใส่น้ำสะอาดตามข้อต่างๆ
ค. ทาด้วยวาสลีน	ง. ล้างด้วยน้ำสบู่

เฉลยแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนแบบฝึกทักษะที่ 1

ข้อ 1	ข
ข้อ 2	ค
ข้อ 3	ข
ข้อ 4	ก
ข้อ 5	ค
ข้อ 6	ก
ข้อ 7	ข
ข้อ 8	ค
ข้อ 9	ค
ข้อ 10	ค

บรรณานุกรม

จิตตพันธ์ แสนเมือง และคณะ. **เอกสารประกอบดนตรี ช่วงชั้นที่ 3 เรื่องการปฏิบัติขลุ่ย.**

ขอนแก่น : หจก. โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา, 2550

ณัฏฐา โสติยานุรักษ์. **พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์.** (พิมพ์ครั้งที่4). กรุงเทพฯ:

จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2547.

ดวงกมล ฉัตรบุญลือเดช. **ขลุ่ยรีคอร์เดอร์เบื้องต้น.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เอ็มไอเอส, 2551.

บุญลิตา ภักดีกิจ. **การสร้างชุดการสอนวิชาดนตรี การเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์เบื้องต้น**

สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์ จังหวัดตราด.

รายงานวิจัย, ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2545.

พิชัย ปรัชญานุสรณ์. **ทฤษฎีดนตรีระดับเกรดหนึ่ง.** (พิมพ์ครั้งที่6). กรุงเทพฯ:

คอมแพคท์พรีน. 2543.

วรวิทย์ จันทร์เพ็ง. **การพัฒนาแผนการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง ขลุ่ยรีคอร์เดอร์**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทิดไทยวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

รายงานวิจัย, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.

วีรพล วงศาโรจน์ และคณะ. **ดนตรี1.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เอ็มพังก์จำกัด, 2549.

สมชาย รัตติ. **คู่มือนักดนตรี ชุด การเรียบเรียงเสียงประสาน.** กรุงเทพฯ: แผนกช่างพิมพ์

วิทยาลัย สารพัดช่างพระนคร. 2536.

สมนึก อุ่นแก้ว. **ทฤษฎีดนตรีสากลแนวปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ : บริษัทบีบีค เซนเตอร์, 2538.

อรนุชา อัญญาวัชร. **แบบฝึกหัดรีคอร์เดอร์เบื้องต้น.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรุงธนพัฒนา, 2547.

อรรธรณ บรรจงศิลป์. **พื้นฐานดนตรี.** กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์, 2534.

_____. **แบบเรียนยามาฮ่า เรื่องขลุ่ยรีคอร์เดอร์เบื้องต้น.** กรุงเทพฯ:

โรงเรียนสอนดนตรียามาฮ่า, 2548.

_____. **แบบเรียนโครงการอบรมครูดนตรีมือเปล่า รุ่นที่ 3 วิชา ปฏิบัติขลุ่ยรีคอร์เดอร์.**

กรุงเทพฯ : วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2551

Brandman, M. *Playing made easy for recorder*. London : Music Sales, 2000.

<http://th.wikipedia.org/wiki/>

<http://th.e-music.net//>

www.recorder.com/